

**METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG**

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan:

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Dhr. S.A. Blok
Postbus 20011
2500 AE DEN HAAG

1 juli 2016, Den Haag

Geachte minister,

Bijgaand bieden wij u het Convenant Samenwerking Provincie Zuid-Holland (PZH) – Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) aan. Het samenwerkingsconvenant is een volgende stap in de samenwerking tussen PZH en MRDH. We zijn beiden in gezamenlijkheid en in partnerschap steeds meer stappen aan het zetten in onze samenwerking op de inhoud en proces, bijvoorbeeld rond bereikbaarheid en (nieuwe) economie, maar ook op het doen van investeringen in de regio middels het voorstel voor een regionaal investeringsprogramma dat op 6 juli aanstaande aan de Minister-President wordt aangeboden.

In het samenwerkingsconvenant adresseren we dat PZH en MRDH in 2017, naar aanleiding van de gezamenlijke ervaringen met het convenant en op basis van de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling MRDH die door MRDH verricht wordt, samen conclusies trekken voor wat betreft de definitieve invulling van ieders rol in de ontwikkeling van de betekenisvolle samenwerking, waaronder op verkeer en vervoer. Over dit eindbeeld zullen Provinciale Staten en de gemeenteraden van de 23 MRDH-gemeenten uiteindelijk hun eendoordeel moeten gaan vellen. Dit eendoordeel zal daarnaast door het Rijk moeten beoordeeld worden als passend bij de uitgangspunten van en toelichting op de Wet afschaffing plusregio's en het Besluit personenvervoer 2000.

In ons bestuurlijk overleg van 17 maart 2016 is deze lijn bevestigd en is afgesproken dat u de Staten-Generaal informeert over deze voortgang.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten Zuid-Holland,

drs. J. Smit
Voorzitter

Algemeen Bestuur MRDH,

ing. A. Aboutaleb
Voorzitter

Afschrift aan:

- Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
- Provinciale Staten Zuid-Holland, Algemeen Bestuur MRDH en Bestuurscommissies EV en VA MRDH

provincie **HOLLAND**
ZUID

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Convenant Samenwerking PZH-MRDH

Datum: 1 juli 2016

Preambule

Voor de ruimtelijke-economische versterking van Zuid-Holland, waaronder de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), is het noodzakelijk dat overheden beleid en uitvoering op elkaar afstemmen en daarvoor als partners samenwerken met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en kennisorganisaties. De maatschappelijke opgaven op het gebied van internationale concurrentiekracht, (jeugd)werkloosheid en innovatie, vragen daarom. Het versterken van de bereikbaarheid, de vernieuwing van de economie, de verduurzaming en het verbeteren van de attractiviteit van de regio, vergen eendrachtige inzet. Juist van overheden. Daarbij hoort ook dat als partners wordt opgetrokken richting de Rijksoverheid en de instellingen en organen van de Europese Unie.

De MRDH en de provincie Zuid-Holland (PZH) maken daarom - mede gezien de aanbevelingen van de OECD Metropolitan Review d.d. 1 februari 2016 - bestuurlijke afspraken om hun samenwerking en partnerschap verder te versterken in het belang van hun burgers, bedrijven, organisaties en bezoekers. De samenwerking van partijen is gericht op de maatschappelijke opgaven en de inhoud, niet op de vorm. Partijen zetten daarvoor hun eigen bevoegdheden en instrumenten in.

Partijen komen het volgende overeen:

Hoofdstuk 1 – Doel van het convenant

In dit convenant maken partijen afspraken over partnerschap en samenwerking, gericht op de ruimtelijk-economische versterking van Zuid-Holland en de MRDH. Tevens maken partijen afspraken om te komen tot een helder eindbeeld en vervolg voor hun samenwerking. Onderdeel hiervan is de wijze waarop de slagvaardige aansturing van het regionale verkeers- en vervoerssysteem in Zuid-Holland gezamenlijk wordt vormgegeven, passend bij de uitgangspunten en de toelichting op de Wet afschaffing plusregio's. De onderdelen van dit convenant zijn:

- a. Algemene afspraken over partnerschap en samenwerking, met processtappen om te komen tot een eindbeeld, waaronder voor verkeer en vervoer.
- b. Samenwerkingsafspraken op het domein van verkeer en vervoer, met een relatie naar de domein economisch vestigingsklimaat. Vanuit de inhoud worden daarbij waar nodig ook de overige fysieke domeinen betrokken (ruimte en wonen).
- c. Samenwerkingsafspraken op het domein van economisch vestigingsklimaat, met een relatie naar de domein verkeer & vervoer. Vanuit de inhoud worden daarbij waar nodig ook de overige fysieke domeinen betrokken (ruimte en wonen).

Voor alle afspraken in dit convenant geldt dat er geen sprake is van overdracht van taken en bevoegdheden vanuit PZH of de 23 gemeenten.

Hoofdstuk 2: Afspraken over samenwerking

2.1. Versteving partnerschap en samenwerking

- a. Voor de bestuurlijke aansturing en coördinatie van de activiteiten, voortvloeiend uit dit convenant, wordt een bestuurlijk kernteam MRDH-PZH ingesteld met daarin twee gedeputeerden en twee bestuurders van de MRDH. Zij ontmoeten elkaar ieder kwartaal en rapporteren aan het bestuurlijk overleg GS-DB MRDH.
- b. Het bestuurlijk overleg tussen GS en DB-MRDH, met daarbij de voorzitter en plv. voorzitter van de Bestuurscommissies EV en VA, vindt halfjaarlijks plaats om de voortgang van de uitvoering van dit convenant te bespreken. Zij rapporteren aan PS en AB-MRDH.

- c. De ambtelijke aansturing van de activiteiten, voortvloeiend uit dit convenant, krijgt vorm via het overleg DT-MRDH en DT-PZH. Zij komen ieder kwartaal bijeen en rapporteren aan het bestuurlijk kernteam.
- d. Het is gewenst om ambtelijke expertise en denkkraft van partijen te bundelen. Om dit te bewerkstelligen zullen partijen vanuit de staande organisaties capaciteit uitwisselen en projectmatige samenwerking verder vormgeven.
- e. Partijen zullen hun financiële middelen meer in samenhang programmeren.
- f. De verschillende (niet-financiële) instrumenten van de provincie Zuid-Holland kunnen meer in samenhang van de behoefte van de gemeenten in de MRDH worden ingezet, bijvoorbeeld het ruimtelijk instrumentarium. Dat geldt ook voor de verschillende (niet-financiële) instrumenten van de 23 gemeenten in de MRDH. In dat kader versterkt PZH de vraaggerichtheid richting de 23 gemeenten in de MRDH en versterkt de MRDH de platformfunctie voor de 23 gemeenten richting de provincie Zuid-Holland. Daarvoor kunnen bestaande tafels benut worden.
- g. Partijen doen komend jaar ervaring op met de samenwerking op basis van een convenant. De MRDH voert daarnaast in 2017 een evaluatie uit van de gemeenschappelijke regeling MRDH. Op basis van de ervaringen met het convenant en de betreffende evaluatie worden voor de zomer van 2017 gedeelde conclusies getrokken over het vervolg van de samenwerking. Onderdeel daarvan is een eindbeeld voor een slagvaardige aansturing van het regionale verkeers- en vervoerssysteem in Zuid-Holland.
- h. Het eindoordeel over het eindbeeld berust bij de gemeenteraden van de 23 deelnemende gemeenten en Provinciale Staten.
- i. Het eindoordeel zal daarnaast door het Rijk moeten beoordeeld worden als passend bij de uitgangspunten en toelichting op de Wet afschaffing plusregio's en het Besluit personenvervoer 2000.

2.2. Invulling afspraken verkeer en vervoer

- a. Partijen werken samen bij het tijdig en nauwkeurig afstemmen van beleidsbeslissingen die elkaars domein raken. Specifiek wordt samengewerkt aan projecten en processen. In de toelichting staat een niet limitatieve lijst opgenomen.
- b. Partijen geven met voorrang uitvoering aan de vier door partijen afgesproken samenwerkingsprojecten (september 2015) op het gebied van mobiliteit.
- c. Partijen stemmen hun besluitvorming aangaande ontwikkelingen binnen de 23 gemeenten in de MRDH op de beleidsterreinen van verkeer en vervoer vroegtijdig af. Hierbij kunnen visies op een ontwikkeling gedeeld worden en ingezet worden op het optimaliseren van het proces. Hierbij wordt een relatie gelegd met het domein economisch vestigingsklimaat. Zo nodig worden vanuit de inhoud ook de overige fysieke domeinen betrokken (ruimte en wonen), zonder overdracht van taken en bevoegdheden.
- d. De gedeputeerde Verkeer en Vervoer heeft een doorlopende uitnodiging om deel te nemen aan de openbare vergaderingen van de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit (BcVa) en kan ook uitgenodigd worden voor de openbare vergaderingen van het algemeen bestuur (AB).
- e. De voorzitter en pv. Voorzitter van de bestuurscommissie vervoersautoriteit (BcVa) van MRDH hebben een doorlopende uitnodiging voor het Provinciaal Verkeer- en Vervoerberaad (PVVB). Zij kunnen ook uitgenodigd worden voor themabijeenkomsten van GS.

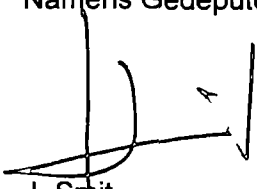
2.3. Intensivering samenwerking Economisch Vestigingsklimaat

- a. Partijen werken samen bij het tijdig en nauwkeurig afstemmen van beleidsbeslissingen die elkaars domein raken. Specifiek wordt samengewerkt aan projecten en processen. In de toelichting staat een niet limitatieve lijst opgenomen.
- b. Partijen geven met voorrang uitvoering aan de vier door partijen afgesproken samenwerkingsprojecten (september 2015) op het gebied van economisch vestigingsklimaat.
- c. Partijen stemmen hun besluitvorming aangaande ontwikkelingen binnen de 23 gemeenten op de beleidsterreinen van economische ontwikkeling vroegtijdig af. Hierbij kunnen visies op een ontwikkeling gedeeld worden en ingezet worden op het optimaliseren van het proces. Zo nodig worden vanuit de inhoud ook de overige fysieke domeinen betrokken (ruimte en wonen), zonder overdracht van taken en bevoegdheden.
- d. De gedeputeerde Economie heeft een doorlopende uitnodiging om deel te nemen aan de openbare vergaderingen van de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat (BcEV).
- e. De voorzitter en plv. voorzitter van de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat (BcEV) hebben een doorlopende uitnodiging voor bestuurlijke tafels van de gedeputeerde Economie en kunnen ook uitgenodigd worden voor themabijeenkomsten van GS.

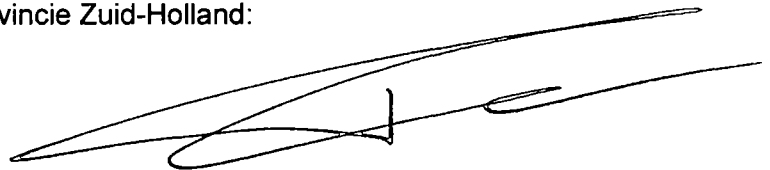
Hoofdstuk 3 - juridische aspecten

- a. Het convenant is niet in rechte afdwingbaar.
- b. De looptijd van het convenant eindigt op 31-12-2017 of zoveel eerder als de processtappen zoals genoemd onder 2.1. g geleid hebben tot nieuwe afspraken.
- c. Partijen kunnen in onderling overleg het convenant wijzigen of beëindigen.
- d. Blijken in de praktijk interpretatieverschillen m.b.t. de afspraken in dit convenant dan treden partijen in overleg.

Namens Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland:

J. Smit
Commissaris van de Koning

F. Vermeulen
Gedeputeerde Zuid-Holland

Namens het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag:

A. Aboutaleb
Voorzitter

J.J. van Aartsen
Vice-voorzitter

Toelichting op het convenant

Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. AB: Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
- b. GS: Gedeputeerde Staten van Provincie Zuid-Holland (PZH)
- c. Partijen: GS en AB
- d. Gemeenten: de 23 gemeenten die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag
- e. Bestuurlijk Kernteam: bestuurlijk overleggenium van twee gedeputeerden en twee bestuurders van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag
- f. BcVa: Bestuurscommissie Vervoersautoriteit MRDH
- g. BcEV: Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat MRDH
- h. EPZ: Economische Programmaraad Zuidvleugel
- i. OECD: Organisation of Economic Co-operation and Development

Toelichting hoofdstuk 1 – Doel convenant

De gemeenschappelijke regeling MRDH is per 19 december 2014 in werking getreden, met als onderdelen verkeer en vervoer en economisch vestigingsklimaat. De MRDH beslaat het gebied van 23 gemeenten. Na het jaar 2015, waarin opbouwen en agendavorming centraal stonden, staat voor de MRDH het jaar 2016 vooral in het teken van het realiseren van investeringen en het boeken van resultaten vanuit de inhoudelijke opgaven, naast het versterken van de MRDH als netwerkbestuur. In de regeling MRDH is vastgelegd dat deze na twee jaar wordt geëvalueerd. Deze evaluatie start eind 2016 en wordt medio 2017 afgerond.

Met de Wet afschaffing plusregio's is een aantal wettelijke taken en bevoegdheden op het gebied van samenhangend verkeers- en vervoerbeleid als hoofdregel geattribueerd aan de provincie. De wet maakt het evenwel mogelijk om de bevoegdheden in een bepaald gebied te attribueren aan het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam (de vervoerregio's). Voor de regio Amsterdam en de regio Rotterdam-Den Haag heeft de wetgever van deze mogelijkheid gebruik gemaakt vanwege de grootstedelijke problematiek op de twee vleugels van de Randstad. In het Besluit personenvervoer 2000 zijn de wettelijke bevoegdheden ter zake van verkeer en vervoer voor het domein van 23 gemeenten in de regio Rotterdam-Den Haag geattribueerd aan de MRDH. Het Besluit personenvervoer 2000 stelt voorts dat deze wettelijke bevoegdheden op het gebied van verkeer en vervoer op termijn over moeten gaan naar een openbaar lichaam in de regio Rotterdam-Den Haag, ingesteld met als enig belang de behartiging van taken op het terrein van verkeer en vervoer. Bij de instelling van de vervoerregio's heeft de wetgever aangegeven dat het voor de verkeer- en vervoertaak van belang is dat steden en de provincie in partnerschap samenwerken. Dat impliceert dat de provincie een betekenisvolle rol in de vervoerregio's krijgt toebedeeld.

Op 7 juli 2015 hebben de MRDH en de provincie Zuid-Holland vastgesteld dat voor het versterken van de economie in de regio het noodzakelijk is om de handen ineen te slaan en samen te werken. De MRDH en de provincie Zuid-Holland hebben daartoe vervolgens op 8 september 2015 als eerste stap een achttal samenwerkingsprojecten benoemd vanuit het besef dat investeringen en gerichte acties noodzakelijk zijn. Daarnaast werken partijen ook steeds meer samen op de domeinen verkeer en vervoer en economie. Daarbij worden vanuit de inhoud waar nodig ook de overige fysieke domeinen betrokken (ruimte en wonen).

Toelichting hoofdstuk 2 - afspraken over samenwerking

De concrete afspraken uit hoofdstuk 2 van het convenant en de bijbehorende toelichting zijn vanuit een gezamenlijke overtuiging en handelingsperspectief ingegeven. Partijen hebben een goede start gemaakt in de samenwerking, o.a. met de samenwerkingsprojecten (9 september 2015). Er wordt voortgebouwd op bestaande visies en relevante beleidsdocumenten van Partijen op het gebied van de beleidsterreinen verkeer en vervoer en economische ontwikkeling. Daarbij worden vanuit de inhoud waar nodig ook de overige fysieke domeinen (ruimte en wonen) van de provincie Zuid-Holland en de 23 gemeenten betrokken. Het gaat daarbij niet om overdracht van taken en bevoegdheden vanuit PZH of de 23 gemeenten. Gemaakte afspraken met derden worden gerespecteerd.

Mede vanuit het advies van de OECD (2016) kijken partijen of verschillende instrumenten van de provincie én van de 23 gemeenten voldoende integraal zijn opgesteld en op elkaar zijn en worden afgestemd. De stelselwijziging vanuit de Omgevingswet levert hiervoor ook een belangrijke stimulans. Voor het omgevingsbeleid wordt de Omgevingswet het wettelijk kader. Bevoegdheden op het gebied van omgevingsbeleid zijn geattribueerd aan gemeenten en provincies.

Partijen behouden hun eigen bevoegdheden, maar oefenen die uit overeenkomstig de gezamenlijk te maken afspraken (inspanningsverplichting). Partijen behouden hun eigen budgetten, en zetten hun middelen in dezelfde geest in. Partijen werken intensief samen met het rijk, de gemeenten, bedrijven, kennisinstellingen, ontwikkelingsmaatschappijen, etc.. Partijen betrekken vanuit de inhoud de omliggende regio's bij hun samenwerking.

Het actief delen van ambtelijke kennis, ervaring en denkkraft van de bestaande organisaties vergroot de slagkracht van de samenwerking. Dit speelt in ieder geval op het domein van mobiliteit en economie.

Toelichting op artikel 2.1 – algemene samenwerkingsafspraken

Het bestuurlijk kernteam bespreekt voortgang van de samenwerkingsafspraken en voortgang van de stappen om te komen tot een eindbeeld. Het bestuurlijk kernteam wordt ondersteund door de SG van de MRDH en de provinciesecretaris. Het bestuurlijk kernteam bepaalt de agenda van het overleg tussen GS en DB-MRDH, met daarbij de voorzitter en plv. voorzitter van de Bestuurscommissies EV en VA. Vanuit het bestuurlijk overleg tussen GS en DB-MRDH wordt de voortgang gerapporteerd aan de bestuursorganen: PS en AB.

Voor de ambtelijke aansturing en coördinatie van de voortgang van de samenwerkingsafspraken en voortgang van de stappen om te komen tot een eindbeeld wordt een compact ambtelijk team PZH-MRDH samengesteld uit de ambtelijke organisaties van beide partijen. Zij rapporteren aan het DT-DT. Het directieteam PZH-MRDH ontmoeten elkaar periodiek om de voortgang van de activiteiten voortvloeiend uit dit convenant te bespreken en de ambtelijke samenwerking te richten. Zij rapporteren aan GS en AB.

Ambtelijk worden de activiteiten afgestemd in de managementoverleggen tussen PZH en MRDH. Het MT-VV van PZH en het MT-Va vergaderen maandelijks om de voortgang te bewaken van de onderwerpen genoemd in artikel 2.2. Het afdelingshoofd Economie van PZH en de directeur en medewerkers EV van MRDH vergaderen maandelijks om de voortgang te bewaken van de onderwerpen genoemd in artikel 2.3.

Het actief delen van ambtelijke kennis, ervaring en denkkraft van de bestaande organisaties vergroot de slagkracht van de samenwerking. Dit speelt in ieder geval op het domein van mobiliteit en economie. Vanuit de gedachte voor meer samenwerking is het goed als ambtenaren van MRDH en PZH elkaar ook fysiek vaker en meer treffen. Het zal ook gemakkelijker worden om van elkaars werklocaties gebruik te maken, bijvoorbeeld voor vergaderingen.

Om te komen tot een eindmodel van hun samenwerking, waaronder op het gebied van verkeer en vervoer, is niet alleen de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling MRDH van belang, maar juist ook de ervaring met het convenant en de concrete samenwerking op programma's en projecten. Op deze wijze kunnen beide partijen van elkaar leren, kennis uitwisselen en zorg dragen voor een gedegen afstemming tussen beide vervoersautoriteiten. Daarmee kan in 2017 een besluit genomen worden over een definitieve vorm. Dit besluit zal door alle relevante gremia genomen moeten worden en zal ook door het Rijk beoordeeld moeten worden als passend bij de uitgangspunten van en toelichting op de Wet afschaffing plusregio's en het Besluit personenvervoer 2000.

Toelichting op artikel 2.2 – Afspraken verkeer en vervoer

Vanuit partnerschap wordt samengewerkt op het terrein van verkeer en vervoer. Deze samenwerking is deels ingegeven vanuit het doel om tot een eindbeeld te komen voor de samenwerking rond mobiliteit. Daarnaast is de samenwerking ingegeven vanuit de inhoud waarbij twee vervoersautoriteiten de programma's, projecten en uitvoering van werkzaamheden op elkaar afstemmen.

Op basis van bestaande visies en agenda's van partijen, te weten de Visie Ruimte en Mobiliteit en Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid, wordt vanuit een gezamenlijk handelingsperspectief uitvoering gegeven aan programma's en projecten in de regio, met een relatie naar het domein economisch vestigingsklimaat. Daarbij worden vanuit de inhoud waar nodig ook de overige fysieke domeinen (ruimte en wonen) van de provincie Zuid-Holland en de 23 gemeenten betrokken. Het gaat hierbij niet om overdracht van taken en bevoegdheden vanuit PZH of de 23 gemeenten.

Partijen trekken actief samen op in de samenwerking met het rijk (Rijkswaterstaat als nationaal wegbeheerder, I&M als financier en als concessieverlener voor het hoofdspoor) en NS en Prorail (landelijk vervoerder en spoorwegbeheerder) omdat rijks(spoor)wegen cruciaal zijn voor de regionale, landelijke en internationale connectiviteit. Partijen bepalen een gezamenlijk regionaal investeringsprogramma. Daarbij wordt afstemming gezocht met EPZ, Holland-Rijnland en Drechtsteden. Voorts trekken partijen gezamenlijk op in het Netwerk Zuidelijke Randstad en in andere samenwerkingsplatforms met overheden, bedrijven en kennisinstellingen. Het betreft ook het gezamenlijk voorbereiden van het jaarlijkse BO MIRT voor de onderwerpen in het MRDH gebied en het sterker benutten van de relaties met het rijk en Europa. Partijen zullen hun financiële middelen meer in samenhang programmeren. Daarbij zullen de wederzijdse Investeringsprogramma's Verkeer en Vervoer goed worden afgestemd.

Concrete programma's en projecten waarop wordt samengewerkt zijn – niet limitatief:

- Voorbereiding aanbesteding openbaarvervoerconcessies.
- Beter afstemmen van algemene concessievoorwaarden om meer uniformiteit op het punt van voorzieningenniveau en tarieven openbaar vervoer te krijgen.
- Strategische verkeersplanning door integratie Strategische bereikbaarheidsagenda (MRDH) en Programma Mobiliteit (PZH).
- Verkeersveiligheid, ROV, dynamisch verkeersmanagement, samenwerking in Bereik!

- Mobiliteitsvernieuwing in gezamenlijk projectteam onderbrengen en middelen voor externe advisering bundelen.
- Gezamenlijk plan 10 snelfietsroutes verder uitwerken.
- Partijen willen daarnaast de duurzaamheid vergroten.

Toelichting op artikel 2.3 – afspraken economisch vestigingsklimaat

Vanuit samenwerking - en op basis van bestaande visies die door provincie en MRDH (en EPZ) zijn vastgesteld - geven partijen vanuit een gezamenlijk handelingsperspectief uitvoering aan programma's en projecten in de regio, met een relatie naar het domein verkeer & vervoer. Vanuit de inhoud worden daarbij waar nodig ook de overige fysieke domeinen betrokken (ruimte en wonen). Het gaat hierbij niet om overdracht van taken en bevoegdheden vanuit PZH of de 23 gemeenten.

Dit gezamenlijk handelingsperspectief omvat in ieder geval:

- Partijen bepalen een gezamenlijke investeringsprogramma. Dit gebeurt samen met EPZ, Holland Rijnland en Drechtsteden.
- Partijen ontwikkelen uiterlijk december 2016 nieuwe financieringsmodellen voor regionale investeringen en stemmen dit met relevante partijen af. De Roadmap Next Economy maakt hier onderdeel van uit.
- Het gezamenlijk voorbereiden van het jaarlijkse BO MIRT voor de onderwerpen in het MRDH gebied en het sterker benutten van de relaties met het rijk en Europa
- Partijen stemmen vroegtijdig de inzet in de EPZ en IQ af. Dit betekent niet dat taken en bevoegdheden van deelnemers en aandeelhouders worden overgenomen.

Concreet vindt samenwerking plaats op de volgende – niet limitatief - programma's en projecten:

- Inzamelen van economische data en opstellen van een jaarlijkse Monitoringsrapportage.
- Kwalitatieve verdieping van de agenda kantoren voor het metropolitane gebied.
- Gezamenlijke aanpak van werklocaties (kantoren, bedrijventerreinen en detailhandel). De MRDH draagt, binnen de kaders van de Visie Ruimte en Mobiliteit van PZH, op basis van de agenda Economisch Vestigingsklimaat MRDH zorg voor een gedragen beleidsvisie van de 23 gemeenten, die is afgestemd met de provincie. PZH werkt vanuit het programma slim ruimtegebruik mee aan de uitwerking van deze beleidsvisie en gebruikt deze als voeding voor de provinciale omgevingsvisie. De 23 gemeenten en PZH richten hun eigen instrumentarium op uitvoering van deze beleidsvisie.